

(*)Facultade de CC. Económicas e Empresariais

Presentación

(*)

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales tiene una amplia trayectoria dentro de nuestra Universidad. A principios de los 70 ya se impartían enseñanzas de Ciencias Económicas en el antiguo Colegio Universitario de Vigo, que en 1980 pasaría a integrarse en la Universidad de Santiago de Compostela. En 1990 se segrega el Campus de Vigo, lo que supondrá el nacimiento de la Universidad de Vigo.

En el curso 1991/92 se inicia la docencia de las licenciaturas de Ciencias Económicas y de Ciencias Empresariales en el edificio actual, registrándose dos procesos de reforma de sus planes de estudios en los años 1995 y 2002. A raíz de la promulgación del RD 1393/2007 sobre ordenación de las enseñanzas universitarias se pone en marcha el proceso de adaptación al Espacio Europeo de Educación Superior, de tal forma que, para el curso académico 2009/2010, comenzarán a impartirse las titulaciones de Grado en Administración de Empresas y en Economía a las que se refieren estas guías.

Se persigue con ello ofertar unas titulaciones más adaptadas al contexto actual, con una adaptación de las metodologías docentes orientadas hacia el aprendizaje del alumno y el desarrollo de sus capacidades.

Localización

(*)

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales de Vigo está en el Campus de Lagoas/Marcosende, aproximadamente a 15 km. de la ciudad. Cliccando en el siguiente icono puedes acceder a un plano del Campus con su ubicación precisa

En caso de precisar información es posible contactar a través de las siguientes vías:

Correo - Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales, Campus de Lagoas-Marcosende, s/n, 36310 VIGO

Teléfono - 986812400 (Centralita/Conserjería)

986 812403 (Secretaría de Alumnos)

986 812402 (Secretaría do Decanato)

Fax- 986812401

Correo electrónico - secfcee@uvigo.es (Secretaría de Alumnos)

sdfcee@uvigo.es (Secretaría do Decanato)

Web - <http://fccee.uvigo.es/>

Servizos ofertados

(*)

La Facultad cuenta con una importante dotación de infraestructuras destinadas a dar soporte a las actividades de investigación, docencia y extensión universitaria. Resumidamente, hay 15 aulas de docencia, 13 aulas-seminario, 6 aulas de informática y un aula informática de libre acceso. Adicionalmente dispone de un salón de actos con un aforo aproximado de unas 550 personas, un salón de grados para 60-80 personas, biblioteca con 400 puestos de lectura y cafetería-comedor.

A continuación se desglosa la información sobre servicios importantes para el alumnado:

SERVICIOS OFERTADOS A OS ESTUDANTES

- AULA INFORMÁTICA DE LIBRE ACCESO:

Ordenadores a disposición dos alumnos con aplicaciones de uso corrente, acceso a Internet e posibilidade de impresión de documentos

- REDE INALÁMBRICA:

Acceso WIFI a Internet en toda a Facultade.

- REPROGRAFÍA:

Fotocopias, encuadernacións, transparencias, impresión de documentos, material de estudio, etc...

Horario regular : Mañá de 9 a 14 h. - Tarde de 15:45 a 18:00 h.

- CAFETERÍA E COMEDOR:

Servicio de cafetería completo, almorzos e comidas con menús do día.

Horario SS.Cafetería: De 8:45 a 21 h.

Horario SS.Comedor: De 13 a 15:30 h.

- SERVICIOS ADMINISTRATIVOS:

Servicios de xestión do alumnado (matrículas, traslados, solicitudes de validacións, emisión de títulos, etc...), asuntos económicos e secretaría do Decanato.

Horario atención ó público: De 9 a 14 h.

- BIBLIOTECA:

Servicio de asesoramento e empréstimo bibliográfico, salas de estudio e lectura e consulta bases de datos.

Para o servicio de empréstimo requírese carnet de biblioteca.

Dotacións: 414 postos de lectura e estudio.

2 postos consulta bases de datos.

29.000 volumes aprox. (libros, informes, etc.)

560 títulos de publicacións periódicas:

330 revistas e 230 estatísticas.

Equipo decanal

(*)

Decano	José Santiago Gómez Fraiz
Secretaria	Gonzalo Caballero Míguez
Vicedecano de Organización Académica	Fernando Comesaña Benavides
Vicedecana de Calidade	Raquel Arévalo Tomé
Vicedecano de Relacións Internacionais	Jorge Vila Biglieri
Vicedecana de Adaptación ao EEES	Carlos M ^a Fernández-Jardón Fernández

(*)

(*)

(*)Máster Universitario en Políticas Comunitarias e Cooperación Territorial pola Universidade de Minho (Portugal) e a Universidade de Vigo

Subjects

Year 1st

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
V03M114V01101		1st	7.5
V03M114V01102		1st	7.5
V03M114V01103		1st	7.5
V03M114V01104		1st	7.5
V03M114V01202		2nd	6
V03M114V01204		2nd	6
V03M114V01206		2nd	6
V03M114V01209		2nd	6
V03M114V01210		2nd	6
V03M114V01211		2nd	6
V03M114V01212		2nd	6
V03M114V01213		2nd	6
V03M114V01214	Practicals in Businesses and / or Institutions	2nd	6
V03M114V01215	The Final Master Degree Work	2nd	6

IDENTIFYING DATA**A Cooperación Territorial na Unión Europea**

Subject	A Cooperación Territorial na Unión Europea			
Code	V03M114V01101			
Study programme	Máster Universitario en Políticas Comunitarias e Cooperación Territorial pola Universidade de Minho (Portugal) e a Universidade de Vigo			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	7.5	Mandatory	1	1c
Teaching language				
Department				
Coordinator	Domínguez Castro, Luís			
Lecturers	Almeida Soares, Nuno Correia Brito, Wladimir Augusto Domínguez Castro, Luís Quindimil López, Jorge Sánchez Ramos, María Belén Sobrido Prieto, Marta			
E-mail	dominguez@uvigo.es			
Web				
General description	Trátase dunha materia troncal que coincide, nominalmente, cunha parte do título do propio Mestrado. Isto é así porque preténdese abordar nela unha sólida introdución as bases histórico-filosóficas da cooperación, analizando as súas etapas evolutivas e a súa importancia como un dos marcos interpretativos das políticas comunitarias e, máis concretamente, das políticas de cohesión económica e social emanadas das institucións da Unión Europea.			

Competencias de titulación

Code			
A3	Saber analizar as características, os logros e os déficits da cooperación territorial promovida pola UE		
B1	Ter adquirido coñecementos avanzados e demostrado, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializado, unha comprensión detallada e fundamentada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo		
B4	Ser capaces de asumir a responsabilidade do seu propio desenvolvemento profesional e da súa especialización nun ou máis campos de estudo		
B7	Ser capaces de apostar pola cooperación e polo diálogo intercultural entre os pobos.		
B8	Saber valorar a importancia da solidariedade e da cohesión social e territorial como fonte de progreso e desenvolvemento.		

Competencias de materia

Expected results from this subject	Typology	Training and Learning Results
Ter capacidade para coñecer os distintos tipos de estruturas de cooperación existentes na Unión Europea.	saber	A3 B1 B4
Saber cales son os instrumentos xurídicos e financeiros que dan soporte á cooperación territorial	saber	A3 B1 B7 B8
Ser capaz de contextualizar a cooperación transfronteiriza Galicia-Norte de Portugal	saber facer	A3 B1 B7 B8
Ter capacidade para interpretar todos os instrumentos da acción exterior da UE	saber facer	A3 B7 B8

Contidos	
Topic	
1. Os fundamentos histórico-xurídicos da cooperación territorial e o papel do Consello de Europa	- As orixes históricas - O papel do Consello de Europa - O papel do Comité das Rexións - As AECT
2. Os instrumentos financeiros da cooperación territorial	- O Obxectivo cooperación territorial da programación 2007-2013 - O Obxectivo cooperación territorial da programación 2014-2020
3. As estruturas de cooperación territorial	- As agrupacións escandinavas - As eurorrexións - As comunidades de traballo - As agrupacións europeas de cooperación territorial - Outras estruturas
4. As etapas evolutivas da cooperación territorial	- Os primeiros pasos: 1950-1970 - A protohistoria: 1970-1990 - O período INTERREG: 1990-2006
5. A cooperación transfronteiriza Galicia-Norte de Portugal: balance histórico e perspectivas de futuro.	- As luces da cooperación - As sombras da cooperación - O futuro da cooperación
6. A Política Europea de Veciñanza	-fundamento xurídico -obxectivos -funcionamento -unha estratexia común fronte a situacións heteroxéneas: surmediterráneo;novos Estados Independentes;Cáucaso Sur -veciñanza/ampliación -Instrumento Europeo de veciñanza e asociación
7. A Unión Europea e os países de África, Caribe e Pacífico	-De Yaundé a Cotonú -a cooperación ao desenvolvemento na Unión Europea e o papel dos Estados membros -financiación: O Fondo Europeo de Desenvolvemento
8. A Unión Europea e América Latina	- relacións de cooperación entre a UE e Mercosur - relacións de cooperación entre UE e a Comunidade Andina
9. Outros instrumentos para a asistencia exterior	-Instrumento de axuda Preadhesión -Instrumento financeiro para a promoción da democracia e dos dereitos humanos a escala mundial -o Instrumento de Estabilidade -a axuda humanitaria.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Foros de discusión	10	14	24
Prácticas autónomas a través de TIC	30	51	81
Sesión maxistral	20	40.5	60.5
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	20	22

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Foros de discusión	Actividades, a través das TIC, na que se debaten temas relacionados co programa da materia, tanto de carácter teórico como práctico
Prácticas autónomas a través de TIC	Aplicación a nivel práctico dos contidos teóricos do programa nun contexto determinado. Exercicios prácticos de autoavaliación a través das TIC. Exercicios prácticos de avaliación a través das TIC.
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da materia

Atención personalizada

Methodologies	Description
Foros de discusión	A atención personalizada faise a través da plataforma Tema, contestando as dúbidas e comentarios plantexados polo alumnado
Prácticas autónomas a través de TIC	A atención personalizada faise a través da plataforma Tema, contestando as dúbidas e comentarios plantexados polo alumnado
Tests	Description
Resolución de problemas e/ou exercicios	A atención personalizada faise a través da plataforma Tema, contestando as dúbidas e comentarios plantexados polo alumnado

Avaliación		
	Description	Qualification
Prácticas autónomas a través de TIC	Aplicación a nivel práctico dos contidos teóricos do programa nun contexto determinado. Exercicios prácticos a través das TIC.	20
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución dos exercicios propostos	80

Other comments on the Evaluation

Na segunda convocatoria, o alumnado poderá entregar as prácticas e exercicios non entregados nos prazos establecidos para a primeira convocatoria, revisar e corrixir os entregados en prazo ou realizar exercicios e prácticas novas. Os exercicios aprobados e superados na primeira convocatoria serán computados na segunda.

Bibliografía. Fontes de información

BITSCH, M-T (dir.), **Le fait régional et la construction européenne**, Bruselas: Bruylant, 2004,

DOMINGUEZ, L. (dir.), **A cooperação transfronteriza entre Portugal e Espanha**, Porto/Lisboa: Eixo Atlântico/IFDR: 2008,

DOMINGUEZ CASTRO, L., **Borrando rayas: cooperación territorial, soberanía y construcción europea (1945-1980)**, Hispania. Revista Española de Historia, n. 237, 2011,

MARIÑO MENENDEZ, F, **Acción exterior de la Unión Europea y Comunidad Internacional**, Madrid: Boletín Oficial del Estado, 1998,

DIAZ BARRADO, C, **Perspectivas sobre las relaciones entre la Unión Europea y América Latina**, Madrid: Boletín Oficial del Estado, 2008,

REMIRO BROTONS, A; BLAZQUEZ NAVARRO, I, **El futuro de la acción exterior de la Unión Europea**, Valencia: Tirant lo blanch,

http://ec.europa.eu/external_relations/index.htm,

http://ec.europa.eu/dgs/regional_policy/index_es.htm,

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Sistema Institucional da Unión Europea**

Subject	Sistema Institucional da Unión Europea			
Code	V03M114V01102			
Study programme	Máster Universitario en Políticas Comunitarias e Cooperación Territorial pola Universidade de Minho (Portugal) e a Universidade de Vigo			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	7.5	Mandatory	1	1c
Teaching language	Castelán			
Department	Dpto. Externo Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinator	Cancela Outeda, Celso			
Lecturers	Cancela Outeda, Celso Cordal Rodríguez, Constantino Fernández Álvarez, Antón Lois Lima Pinta de Oliveira Almeida Brandão, Ana Paula López Viso, Mónica Pereira Menaut, Antonio Carlos Rojo Salgado, Argimiro			
E-mail	ccancela@uvigo.es			
Web				
General description	A materia "Sistema Institucional da Unión Europea" (7,5 ECTS) constitúe unha do catro materias do módulo de troncalidade do Máster. O seu obxectivo principal é dobre: dunha parte, introducir ao alumno nos aspectos básicos e elementais da estrutura institucional e organizativa da Unión Europea (institucións, órganos, administración comunitaria, axencias), achegar os elementos fundamentais dos procedementos formais da adopción de decisións e das dinámicas político-administrativas xeradas polo proceso decisorio, prestando atención especial ás relacións institucionais tanto formais como informais. Doutra parte, pretende ofrecer unha visión das teorías políticas que explican a integración e predín a súa evolución, así como as consecuencias para os diversos actores políticos implicados (estados, administracións, partidos políticos, grupos de presión, etc.) e achegar ao estudante ao debate político sobre o futuro da UE.			

Competencias de titulación

Code			
A5	Ter capacidade para coñecer o sistema institucional da UE e os seus procesos políticos.		
B2	Saber aplicar e integrar os seus coñecementos, a comprensión destes, a súa fundamentación científica e as súas capacidades de resolución de problemas en entornos novos e definidos de forma imprecisa, incluíndo contextos de carácter multidisciplinar tanto investigadores como profesionais altamente especializados		
B4	Ser capaces de asumir a responsabilidade do seu propio desenvolvemento profesional e da súa especialización nun ou máis campos de estudo		
B6	Ter capacidade para traballar polos valores democráticos e polos valores da paz		
B7	Ser capaces de apostar pola cooperación e polo diálogo intercultural entre os pobos.		

Competencias de materia

Expected results from this subject	Typology	Training and Learning Results
Coñecer tanto os elementos básicos (composición funciones, interrelaciones, etc.) das principais institucións e órganos da UE e as notas do proceso político e os actores implicados como as súas implicacións teóricas e políticas	saber	A5
Ser capaz de definir puntos de vista propios e fundamentados sobre cuestións políticas e institucionais europeas, tomando en consideración as preferencias e intereses implicados no proceso decisorio da UE de carácter multinivel	saber facer	B2
Ser capaz de realizar lecturas especializadas para resolver cuestións concretas vinculadas co proceso de integración e a UE (debates políticos, organización institucional)	saber facer	B4
Valorar cunha actitude mental aberta a diversidade de puntos de vista, a intervención diversos actores na xestión do conflitos.	Saber estar / ser	B6

Valorar a resolución pacífica de conflitos, aceptando as diferencias de diversa índole existentes entre individuos, grupos ou colectivos. Saber estar / ser B7

Contidos

Topic

Tema 1: INSTITUCIÓNS, ADMINISTRACIÓN E ÓRGANOS DA UNIÓN EUROPEA	I. Institucións, órganos e organismos II. Administración pública comunitaria III. Proceso decisorio europeo.
Tema 2: TEORÍAS POLÍTICAS DA INTEGRACIÓN	I. O concepto de integración rexional. II. Os enfoques politolóxicos da integración europea. III. A integración europea en contexto mundial
Tema 3: A FUTURA CONFIGURACIÓN DA UNIÓN EUROPEA: O CONSTITUCIONAL E O FEDERAL	I. Un Goberno Europeo: convinte ou inevitable? II. Lexitimidade e responsabilidade das institucións da UE III. Cidadáns europeos en acción: cando?

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Sesión maxistral	20	0	20
Estudos/actividades previos	0	85.5	85.5
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	42	42
Resolución de problemas e/ou exercicios	20	0	20
Probos de autoavaliación	15	0	15
Informes/memorias de prácticas	5	0	5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Estudos/actividades previos	Procura, lectura e traballo de documentación (vídeos, conferencias, etc.), propostas de resolución de problemas e/ou exercicios que se realizarán na aula e/ou laboratorio de forma autónoma por parte do alumnado.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Durante a duración do Máster, o estudante poderá contactar co profesorado responsable para resolver dúbida académica ou expor calquera outra incidencia a través dos mecanismos e canles usuais.
Sesión maxistral	Durante a duración do Máster, o estudante poderá contactar co profesorado responsable para resolver dúbida académica ou expor calquera outra incidencia a través dos mecanismos e canles usuais.
Estudos/actividades previos	Durante a duración do Máster, o estudante poderá contactar co profesorado responsable para resolver dúbida académica ou expor calquera outra incidencia a través dos mecanismos e canles usuais.
Tests	Description
Resolución de problemas e/ou exercicios	Durante a duración do Máster, o estudante poderá contactar co profesorado responsable para resolver dúbida académica ou expor calquera outra incidencia a través dos mecanismos e canles usuais.

Avaliación

	Description	Qualification
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proba na que o alumno debe solucionar unha serie de problemas e/ou exercicios nun tempo e condicións establecidas polo profesor/a. Desta maneira, o alumno debe aplicar os coñecementos que adquiriu. A aplicación desta técnica pode ser presencial e non presencial. Pódense utilizar diferentes ferramentas para aplicar esta técnica como, por exemplo, chat, correo, foro, audioconferencia, videoconferencia, etc.	80

Probas de autoavaliación	Probas nas que o alumno valora os seus logros en función dos obxectivos propostos e determina os factores que poden influír na súa actuación.	10
Informes/memorias de prácticas	Elaboración dun documento por parte do alumno no que se reflicten as características do traballo levado a cabo. Os alumnos deben describir as tarefas e procedementos desenvolvidos, mostrar os resultados obtidos ou observacións realizadas, así como a análise e tratamento de datos.	10

Other comments on the Evaluation

Na segunda convocatoria, o alumnado poderá entregar as prácticas e exercicios non entregados nos prazos establecidos para a primeira convocatoria, revisar e corrixir os entregados en prazo ou realizar exercicios e prácticas novas. Os exercicios aprobados e superados na primeira convocatoria serán computados na segunda.

Bibliografía. Fontes de información

Beck, Ulrich, **Una Europa alemana**, Paidós Barcelona,

Linde Paniagua, E-Mellado, P., **Iniciación al Derecho de la Unión Europea**, Colex Madrid,

Mangas Martín, A. Liñán Nogueiras, D, **Instituciones y Derecho de La Unión Europea**, Tecnos Madrid,

Hix, Simon,, **The Political System of the European Union**, Palgrave Londres,

Mariscal, Nicolás,, **Teorías Políticas de la Integración Europea**, Tecnos Madrid,

Morata, Francesc, **La Unión Europea. Procesos, actores y políticas**, Ariel Barcelona,

Pereira-Menaut, Antonio-Carlos- Cancela-Outeda, Celso, **Resetting the European Union Constitutional Engine**, VerlagsUniversität Regensburg,

Piris, Jean-Claude, **The Future of Europe. Towards a Two-speed EU?**, CUP Cambridge,

Europa. El Portal de la Unión Europea, http://europa.eu/index_es.htm,

Jorgensen, K.-Pollack, M.-Rosamond, b., **Handbook of European Union Politics**, SAGE,

Recomendacións

Other comments

Para afianzar os conceptos, nocións e temáticas abordadas na materia recoméndase realizar un mínimo seguimento da actualidade europea a través de diferentes medios de comunicación.

IDENTIFYING DATA**Bases das Políticas de Cohesión**

Subject	Bases das Políticas de Cohesión			
Code	V03M114V01103			
Study programme	Máster Universitario en Políticas Comunitarias e Cooperación Territorial pola Universidade de Minho (Portugal) e a Universidade de Vigo			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	7.5	Mandatory	1	1c
Teaching language				
Department				
Coordinator	Varela Álvarez, Enrique José			
Lecturers	Barbosa de Almeida Felizes, Joel Augusto García Gonzalezllanos, Aureliano González Ventín, M ^a Teresa Méndez Martínez, Gonzalo Benito Seoane Pérez, Emilia Sopas de Melo Bandeira, Miguel Varela Álvarez, Enrique José			
E-mail	evalvarez@uvigo.es			
Web	http://http://www.masterpoliticacomunitarias.org			
General description	Todo o espazo territorial transfronteirizo debe reforzar a súa institucionalidade, así como xerar espazos de colaboración, cooperación e consensos entre os diversos actores que conviven nas súas fronteiras. Porén, os resultados da aprendizaxe deste módulo, oriéntanse cara a aprendizaxe dos marcos institucionais, de políticas públicas (comunitarias, estatais, rexionais e locais), administrativos e de xestión pública, que conforman a gobernanza transfronteiriza.			

Competencias de titulación

Code			
A1	Saber afondar na realidade social, económica, administrativa e cultural da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal		
A2	Saber elaborar e xestionar candidaturas a programas comunitarios		
A3	Saber analizar as características, os logros e os déficits da cooperación territorial promovida pola UE		
A4	Ser capaces de establecer estratexias acumulativas que permitan aproveitar os programas comunitarios como impulso para o desenvolvemento sostible do territorio, no marco dos respectivos Programas Operativos.		
B1	Ter adquirido coñecementos avanzados e demostrado, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializado, unha comprensión detallada e fundamentada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo		
B2	Saber aplicar e integrar os seus coñecementos, a comprensión destes, a súa fundamentación científica e as súas capacidades de resolución de problemas en entornos novos e definidos de forma imprecisa, incluíndo contextos de carácter multidisciplinar tanto investigadores como profesionais altamente especializados		
B6	Ter capacidade para traballar polos valores democráticos e polos valores da paz		
B8	Saber valorar a importancia da solidariedade e da cohesión social e territorial como fonte de progreso e desenvolvemento.		

Competencias de materia

Expected results from this subject	Typology	Training and Learning Results
Ser capaces de comprender a complexidade das políticas e programas de cohesión comunitarias.	saber	A2 A3 A4 B1 B6 B8

Saber formular líñass estratéxicas de actuación a partir das políticas de cohesión pasadas (2007-2013) e presentes (2014-2020)	saber saber facer	A1 A2 A4 B1 B2
Saber establecer criterios estratéxicos de análise e deseño de programas a partir dos regulamentos comunitarios.	saber facer	A2 A4 B8

Contidos

Topic	
I. Institucións de Goberno e de Xestión das Administracións Públicas de Galicia e do Norte de Portugal	(i) A estrutura institucional multinivel en Galicia e o Norte de Portugal: da Asimetría á Cooperación. (ii) Modelos de organización de gobernos subnacionais: Xunta, CCDR-N e Gobernos e Administracións locais. (iii) A xestión pública e a gobernanza nas organizacións galegas e portuguesas da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal. (iv) Redes e actores de cooperación transfronteiriza multinivel na Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal.
II. Avaliación Programación 2007-2013 e Planificación Programación 2014-2020	(i) Avaliación período 2007-2013 (ii) Formulación de candidaturas para o período 2014-2020
III. Bases da programación 2014-2020	(i) Políticas públicas comunitarias: As Políticas de Cohesión e o seu impacto na Eurorrexión, Comunidade Autónoma de Galicia e Região Norte de Portugal. (ii) Preparación da Programación Comunitaria: V Informe de Cohesión, Estratexia Europa 2020, Libro Blanco Gobernanza Comité das Rexións (iii) Políticas de Cohesión: Propostas legislativas para a Política de Cohesión 2014-2020: Regulamento Xeral, FEDER, FSE e Fondo Cohesión

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Sesión maxistral	20	40	60
Prácticas autónomas a través de TIC	32.65	65.35	98
Foros de discusión	3.75	3.75	7.5
Probas de tipo test	1	0	1
Estudo de casos/análise de situacións	2	18	20
Informes/memorias de prácticas	1	0	1

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Prácticas autónomas a través de TIC	Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia obxecto de estudo. Desenvolverase a través das TIC de maneira autónoma
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nun ámbito virtual no cal debateranse temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Sesión maxistral	O alumnado será obxecto de especial seguemento e atención a través da plataforma da UVIGO FAITIC/TEMA, a través da cal disporán dos contidos, materiais, espazos e instrucións necesarias para o desenvolvemento óptimo do proceso de aprendizaxe.
Foros de discusión	O alumnado será obxecto de especial seguemento e atención a través da plataforma da UVIGO FAITIC/TEMA, a través da cal disporán dos contidos, materiais, espazos e instrucións necesarias para o desenvolvemento óptimo do proceso de aprendizaxe.

Avaliación

Description	Qualification

Probas de tipo test	Probas para a avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparellamento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	30
Estudo de casos/análise de situacións	Proba na que se plantexa unha situación ou problemática xa dada ou que pode darse, partindo dos diferentes factores involucrados, a análise dos antecedentes, condicións da situación, etc.	30
Informes/memorias de prácticas	Elaboración dun documento por parte do alumno no que se reflicten as características do traballo levado a cabo. Os alumnos deben describir as tarefas e procedementos desenvolvidos, amosar os resultados obtidos ou observacións realizadas, así como a análise e tratamento de datos.	40

Other comments on the Evaluation

Na segunda convocatoria, o alumnado poderá entregar as prácticas e exercicios non entregados nos prazos establecidos para a primeira convocatoria, revisar e corrixir os entregados en prazo ou realizar exercicios e prácticas novas. Os exercicios aprobados e superados na primeira convocatoria serán computados na segunda.

Bibliografía. Fontes de información

Río, Rojo, Sa y Varela, **A Gobernanza na Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal**, Eixo Atlántico do Noroeste Peninsular, Domínguez et alia, **Estudio socioeconómico de la frontera entre España-Portugal**, RIET, VV.AA., **Anuario de la Eurorregión 2011**, Eixo Atlántico do Noroeste Peninsular, VV.AA., **Cooperación en Europa de Segunda Xeneración: Redes e Proximidade**, Eixo Atlántico do Noroeste Peninsular, VV.AA., **Cooperación Territorial en España e Portugal**, Eixo Atlántico do Noroeste Peninsular, Portal DG Regio (UE), http://ec.europa.eu/regional_policy/index_es.cfm, Comisión Europea,

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Bases Estruturais da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal/V03M114V01104

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Elaboración de Proxectos Comunitarios de Cooperación Territorial/V03M114V01211

Subjects that it is recommended to have taken before

A Cooperación Territorial na Unión Europea/V03M114V01101

IDENTIFYING DATA**Bases Estruturais da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal**

Subject	Bases Estruturais da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal			
Code	V03M114V01104			
Study programme	Máster Universitario en Políticas Comunitarias e Cooperación Territorial pola Universidade de Minho (Portugal) e a Universidade de Vigo			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	7.5	Mandatory	1	1c
Teaching language				
Department				
Coordinator	Pardellas de Blas, Xulio Xosé			
Lecturers	Arias Martínez, María Antonia Cadima Ribeiro, Jose Antonio Lage Picos, Jesús Adolfo Pacheco Vieira, Elvira Padín Fabeiro, María Carmen Pardellas de Blas, Xulio Xosé			
E-mail	xulio@uvigo.es			
Web				
General description	A materia propón delimitar os principais parámetros socioeconómicos, culturais e legais da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal, e o seu encadre nas políticas da UE, co obxecto de que o seu coñecemento capacita na elaboración e xestión de candidaturas a programas comunitarios no ámbito da Eurorrexión.			

Competencias de titulación

Code			
A1	Saber afondar na realidade social, económica, administrativa e cultural da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal		
A4	Ser capaces de establecer estratexias acumulativas que permitan aproveitar os programas comunitarios como impulso para o desenvolvemento sostible do territorio, no marco dos respectivos Programas Operativos.		
B2	Saber aplicar e integrar os seus coñecementos, a comprensión destes, a súa fundamentación científica e as súas capacidades de resolución de problemas en entornos novos e definidos de forma imprecisa, incluíndo contextos de carácter multidisciplinar tanto investigadores como profesionais altamente especializados		
B5	Saber valorar a importancia de fomentar a igualdade entre homes e mulleres en todos os ámbitos.		
B8	Saber valorar a importancia da solidariedade e da cohesión social e territorial como fonte de progreso e desenvolvemento.		

Competencias de materia

Expected results from this subject	Typology	Training and Learning Results
Coñecer as dimensións e características da realidade socioeconómica, cultural e administrativa da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal e das políticas, e programas operativos comunitarios.	saber	A1 A4 B2 B5 B8
Ser capaz de interpretar información sobre características e procesos na Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal para elaborar diagnoses e propostas que se concreten en proxectos comunitarios de actuación.	saber facer	A1 A4 B2 B5 B8
Saber valorar as capacidades dos actores locais e eurorrexionais de cara a fornecer estratexias de colaboración e cohesión social que permitan a sostibilidade dos proxectos e modelos de xestión.	saber facer Saber estar / ser	A1 A4 B2 B5 B8

Contidos

Topic

Principais parámetros socioeconómicos da eurrrexión.
Efectos da integración na UE.
Os sectores máis dinámicos dentro da economía da eurrrexión.
Elementos da cooperación transfronteiriza na eurrrexión.
Marco poboacional e socioeconómico na Eurrrexión Galicia-Norte de Portugal: Etapas da evolución demográfica. Estrutura e indicadores básicos da poboación e do poboamento.
Actividade, ocupación e localización espacial.
Cultura e políticas culturais: Definicións de cultura e referentes históricos.
Políticas culturais multinivel: A cultura ingrediente da estratexia Europa 2020

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Presentacións/exposicións	40	26.5	66.5
Sesión maxistral	20	0	20
Probas de tipo test	0	21	21
Probas de autoavaliación	0	20	20
Traballos e proxectos	0	40	40
Estudo de casos/análise de situacións	0	20	20

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description	
Presentacións/exposicións	Explicación do traballo polo alumno.
Sesión maxistral	Explicación por parte dos docentes da teoría da materia.

Atención personalizada

Methodologies Description

Sesión maxistral A atención persoalizada faise ao través da plataforma Tema, resolvendo das dúbidas do alumnado.

Avaliación

Description	Qualification
Presentacións/exposicións	Coincide con estudo de casos 0
Probas de tipo test	Realización dun test en clase 25
Probas de autoavaliación	Realización dun control de lectura a través da plataforma. 25
Traballos e proxectos	Realización dun proxecto polo alumno 25
Estudo de casos/análise de situacións	Discusión e análise dun caso na aula. 25

Other comments on the Evaluation

Na segunda convocatoria, o alumnado poderá entregar as prácticas e exercicios non entregados nos prazos establecidos para a primeira convocatoria, revisar e corrixir os entregados en prazo ou realizar exercicios e prácticas novas. Os exercicios aprobados e superados na primeira convocatoria serán computados na segunda

Bibliografía. Fontes de información

Pardellas, X., **La Unión Europea**, Xerais,
Varios, **Galicia y Norte de Portugal**, Papeles Ec. Española,
Dominguez, L y Pardellas, X, **Sete ideias para sete anos decisivos**, Eixo Atlantico,
Instituto Galego de Estatística, **Anuario estatístico Galicia-Norte de Portugal 2011**, IGE,
INE, **La Península Ibérica en cifras 2012**, INE,

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Políticas Comunitarias de Educación, Formación e Cultura**

Subject	Políticas Comunitarias de Educación, Formación e Cultura			
Code	V03M114V01202			
Study programme	Máster Universitario en Políticas Comunitarias e Cooperación Territorial pola Universidade de Minho (Portugal) e a Universidade de Vigo			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	1	2c
Teaching language				
Department				
Coordinator	Domínguez Castro, Luís			
Lecturers	Domínguez Castro, Luís Pereira Marques, Ana Paula			
E-mail	dominguez@uvigo.es			
Web				
General description	Trátase dunha Unidade Curricular Opcional que articula as temáticas da educación, o traballo, a ciencia e a cultura, o que permite encadrar científicamente os principais desafíos nas políticas comunitarias correspondentes.			

Competencias de titulación

Code			
A4	Ser capaces de establecer estratexias acumulativas que permitan aproveitar os programas comunitarios como impulso para o desenvolvemento sostible do territorio, no marco dos respectivos Programas Operativos.		
A6	Ser capaces de analizar e interpretar as políticas comunitarias sectoriais.		
B2	Saber aplicar e integrar os seus coñecementos, a comprensión destes, a súa fundamentación científica e as súas capacidades de resolución de problemas en entornos novos e definidos de forma imprecisa, incluíndo contextos de carácter multidisciplinar tanto investigadores como profesionais altamente especializados		
B4	Ser capaces de asumir a responsabilidade do seu propio desenvolvemento profesional e da súa especialización nun ou máis campos de estudo		
B5	Saber valorar a importancia de fomentar a igualdade entre homes e mulleres en todos os ámbitos.		
B6	Ter capacidade para traballar polos valores democráticos e polos valores da paz		

Competencias de materia

Expected results from this subject	Typology	Training and Learning Results
Capacidade para adquirir unha sólida formación nas principais correntes teóricas no terreo da educación, a formación e a cultura	saber Saber estar / ser	A4 B2 B4 B5 B6
Habilidade para identificar os diferentes públicos da educación, a formación e a cultura e analizar as políticas comunitarias nesta materia.	saber facer Saber estar / ser	A4 A6 B2 B5 B6
Saber aplicar as políticas comunitarias de educación, formación e cultura á realidade da saber Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal		A4 A6 B2 B4

Contidos

Topic	

1. Procesos de transformación das economías e sociedades contemporáneas	- Globalización e competitividade na "Sociedade do Coñecemento" - TICs, innovación organizacional e flexibilidade laboral - Dilemas laborais e educacionais: desemprego, precariedade e info-exclusión.
2. Educación e formación como motor esencial da Estratexia Europa 2020	- Competencias técnico-científicas e transversais - Formación e Aprendizaxe ao longo da vida
3. A ciencia como cultura	- O lugar da cultura científica na cultura Europea - Procesos de comprensión pública da ciencia no espazo Europeo
4. Políticas internacionais de innovación e do coñecemento	- A ciencia e a tecnoloxía como vector de educación e desenvolvemento humano - Áreas e actores da innovación: desigualdades e diferenciacións a unha escala internacional.
5. A cultura e o desenvolvemento socio-económico	- Dimensións e modos de análise da cultura - Aplicacións, límites e potencialidades
6. Programas europeos para a cultura	- Programa Cultura 2007 - Programas do período 2014-2020

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas e/ou exercicios	26	50	76
Sesión maxistral	26	30	56
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	16	18

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas e/ou exercicios	Formulación, análise, resolución e debate de problemas ou exercicios relacionados coa temática da materia.
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da asignatura

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumnado recibirá as orientacións precisas para poder resolver con proveito os problemas e exercicios propostos.

Avaliación

	Description	Qualification
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumnado deberá resolver os problemas e exercicios propostos, coas orientacións necesarias.	60
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumnado deberá resolver os problemas e exercicios propostos.	40

Other comments on the Evaluation

Na segunda convocatoria o alumnado deberá enmendar, completar ou modificar os exercicios e/ou problemas propostos na primeira ou realizar outros novos.

Bibliografía. Fontes de información

Castillo, J.J. (ed.), **El Trabajo del Futuro**, Editorial Complutense, Madrid,
 Castells, M.; Esping-Andersen, G., **La transformación del trabajo**, La factoria cultural, Madrid,
 Sorense, K., Robin W, (orgs.), **Shaping Technology, Guiding Policy: Concepts, Spaces and Tools**, Cheltenham, Edward Elgar,
 Inglehart, R., **Islam, gender, culture and democracy: findings from the world values survey and the European values survey**, Whitby: De Sitter Publications,
 Sassatelli, M., "European Identity between Flows and Places: Insights from Emerging European Landscape Policies", *Sociology*, 44: 67-83,

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Políticas Económicas Europeas**

Subject	Políticas Económicas Europeas			
Code	V03M114V01204			
Study programme	Máster Universitario en Políticas Comunitarias e Cooperación Territorial pola Universidade de Minho (Portugal) e a Universidade de Vigo			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	1	2c
Teaching language				
Department				
Coordinator	Domínguez Castro, Luís			
Lecturers	Domínguez Castro, Luís García de Pina Neves Baleiras, Rui Nuno			
E-mail	dominguez@uvigo.es			
Web				
General description	Análise crítica dos asuntos de política económica da Unión Europea. Discusión do proceso de integración rexional desde o punto de vista da Economía Política.			

Competencias de titulación

Code			
A4	Ser capaces de establecer estratexias acumulativas que permitan aproveitar os programas comunitarios como impulso para o desenvolvemento sostible do territorio, no marco dos respectivos Programas Operativos.		
A6	Ser capaces de analizar e interpretar as políticas comunitarias sectoriais.		
B1	Ter adquirido coñecementos avanzados e demostrado, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializado, unha comprensión detallada e fundamentada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo		
B3	Ser capaces de predecir e controlar a evolución de situacións complexas mediante o desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico/investigador, tecnolóxico ou profesional concreto, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolve a súa actividade		
B4	Ser capaces de asumir a responsabilidade do seu propio desenvolvemento profesional e da súa especialización nun ou máis campos de estudo		
B5	Saber valorar a importancia de fomentar a igualdade entre homes e mulleres en todos os ámbitos.		
B8	Saber valorar a importancia da solidariedade e da cohesión social e territorial como fonte de progreso e desenvolvemento.		

Competencias de materia

Expected results from this subject	Typology	Training and Learning Results
Ter capacidade para analizar, criticamente, asuntos de política económica da Unión Europea	saber saber facer	A4 A6 B3 B8
Ser capaces de interpretar o proceso de integración rexional desde o punto de vista da Economía Política	saber facer	A6 B1 B5 B8
Ter capacidade para aplicar as políticas económicas comunitarias á realidade da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal	saber facer	A4 A6 B1 B4 B8

Contidos

Topic	

1. Integración económica rexional	- Teorías de integración económica rexional. - O proceso de integración económica rexional na UE. - Efectos dinámicos e estáticos da integración económica rexional.
2. Mercado Interno	- O proceso de consolidación do mercado único. - As catro liberdades. - O mercado interno e a Estratexia Europa 2020.
3. A política agrícola común	- Análise crítica da evolución da PAC. - A PAC no período 2014-2020.
4. A política monetaria e fiscal	- Análise crítica da evolución da UEM. - Os retos da UEM no contexto da actual crise. - As dificultades de implantación da UEM.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Sesión maxistral	26	30	56
Resolución de problemas e/ou exercicios	26	50	76
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	16	18

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da materia
Resolución de problemas e/ou exercicios	Formulación, análise, resolución e debate de problemas ou exercicios relacionados coa temática da materia

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumnado recibirá as orientacións precisas para poder resolver con proveito os problemas e exercicios propostos.

Avaliación

	Description	Qualification
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumnado deberá resolver os problemas e exercicios propostos, coas orientacións necesarias.	60
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumnado deberá resolver os problemas e exercicios propostos.	40

Other comments on the Evaluation

Na segunda convocatoria o alumnado deberá enmendar, completar ou modificar os exercicios e/ou problemas propostos na primeira ou realizar outros novos.

Bibliografía. Fontes de información

Baldwin, R. and Wyplosz, C., **The Economics of European Integration**, McGraw-Hill University Press, Berkshire,
Guimarães, M. H., **Economía Política do Comércio Internacional: Teorias e Ilustrações**, Pricipia, Lisboa,
Pelkmans, J., Goyens, M., Burghof, H.P., Leibfried, S., "The European Single Market - How far from completion?",
Intereconomics, 2, pp. 64-81,
Pelkmans, J., "The case for 'More Single Market'", CEPS Policy Brief, 234,

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Desenvolvemento e Globalización**

Subject	Desenvolvemento e Globalización			
Code	V03M114V01206			
Study programme	Máster Universitario en Políticas Comunitarias e Cooperación Territorial pola Universidade de Minho (Portugal) e a Universidade de Vigo			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	1	2c
Teaching language				
Department				
Coordinator	Domínguez Castro, Luís			
Lecturers	Barbosa de Almeida Felizes, Joel Augusto Domínguez Castro, Luís			
E-mail	dominguez@uvigo.es			
Web				
General description	A Unidade Curricular de Desenvolvemento e Globalización, tendo como referencial teórico de partida o campo da Socioloxía do Desenvolvemento procura, nun primeiro momento, fornecer unha visión xeral das transformacións das sociedades (sobretudo) contemporáneas, dando particular énfase às diverxencias patentes na interpretación do sentido desas transformacións. Correlativamente a aquelas cuestións, imponse a análise dalgunhas das respostas que as administracións públicas (e outras entidades) teñen procurado dar a estes problemas, sexa ao nivel da articulación entre políticas e axentes a escala internacional, nacional, rexional e local, sexa no ámbito dalgunhas medidas concretas de planeamento e desenvolvemento, como as que decorren da necesidade de intervir a favor da melloría do ambiente e da utilización regrada dos recursos naturais ou as que procuran intervir no campo do urbanismo ou do espazo rural.			

Competencias de titulación

Code			
A4	Ser capaces de establecer estratexias acumulativas que permitan aproveitar os programas comunitarios como impulso para o desenvolvemento sostible do territorio, no marco dos respectivos Programas Operativos.		
B1	Ter adquirido coñecementos avanzados e demostrado, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializado, unha comprensión detallada e fundamentada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo		
B3	Ser capaces de predecir e controlar a evolución de situacións complexas mediante o desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico/investigador, tecnolóxico ou profesional concreto, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolve a súa actividade		
B5	Saber valorar a importancia de fomentar a igualdade entre homes e mulleres en todos os ámbitos.		
B6	Ter capacidade para traballar polos valores democráticos e polos valores da paz		

Competencias de materia

Expected results from this subject	Typology	Training and Learning Results
Demostrar competencias metodolóxicas de análise e de intervención no marco das políticas comunitarias e da cooperación territorial (e.g. axendas, actores, directrices);	saber facer	A4 B3 B5 B6
Adquirir capacidades de diagnóstico e intervención no ámbito do planeamento, da monitorización ambiental e da implicación dos axentes en políticas de desenvolvemento.	saber facer	A4 B1 B3 B5
Comprender a complexidade dos procesos da globalización, sobretudo na vertente da sustentabilidade dos modelos de desenvolvemento dominantes	saber	A4 B1 B3 B6

Contidos

Topic	

1. O desenvolvemento, o territorio e a globalización: retrospectiva histórica, cuestións centrais e metodoloxías de análise	- En torno dos conceptos: o territorio como espazo politicamente construído; o renovado debate en torno do desenvolvemento no contexto da globalización; unha nova consciencia: o desenvolvemento sustentable. - O desenvolvemento e as súas diferentes abordaxes (a teoría da modernización como perspectiva ortodoxa do desenvolvemento; a teoría estruturalista e a necesidade dunha análise histórico-estrutural das economías dos países en desenvolvemento; a teoría neomarxista e a visión do subdesenvolvemento como un elemento central no propio funcionamento do sistema capitalista; a teoría neoliberal e a aposta polo mercado como axente central do desenvolvemento; as teorías alternativas e a perspectiva da erradicación da pobreza como esencial para o desenvolvemento; a adopción dun concepto multidimensional de desenvolvemento).
2. O desenvolvemento visto a partir das dinámicas locais	- O paradigma teórico territorialista. - O planeamento e o ordenamento do territorio desde a óptica das institucións e dos axentes implicados. - O contexto de actuación dos diferentes poderes (central, rexional, local e poderes difusos). A (deficiente?) articulación entre os planos locais e os planos rexionais e nacionais de desenvolvemento: o caso portugués a debate. - Algúns exemplos das tentativas de promoción do desenvolvemento en territorios deprimidos: as apostas polas economías locais, polo patrimonio, pola paisaxe e polo turismo.
3. A sustentabilidade dos modelos dominantes de desenvolvemento	- A causa ecoloxista: xénese dun novo movemento social. Os problemas ambientais, as alteracións climáticas e as ameazas à biodiversidade. As estratexias de acción desde a década de 1970. - As variantes da idea de sustentabilidade: da manutención suavizada do modelo capitalista às propostas máis radicais. - A tentativa de aplicación de novos indicadores para dar conta do problema da degradación do "capital natural": como ir alén da utilización do PIB?
4. As dinámicas, os conceptos e os indicadores da globalización	- Globalizacións na esfera económica, política e cultural. - Escenarios da globalización: do debate acerca da súa xénese ao debate acerca do seu futuro. - O desenvolvemento local e rexional no marco da globalización: que modelos, que perspectivas?

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas e/ou exercicios	26	50	76
Sesión maxistral	26	30	56
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	16	18

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Resolución de problemas e/ou exercicios	Formulación, análise, resolución e debate de problemas ou exercicios relacionados coa temática da materia.
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da materia

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumnado recibirá as orientacións precisas para poder resolver con proveito os problemas e exercicios propostos.

Avaliación

	Description	Qualification
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumnado deberá resolver os problemas e exercicios propostos, coas orientacións necesarias.	60%
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumnado deberá resolver os problemas e exercicios propostos.	40%

Other comments on the Evaluation

Na segunda convocatória o alumnado deberá emendar, completar ou modificar os exercicios e/ou problemas propostos na primeira ou realizar outros novos.

Bibliografía. Fontes de información

FERRERO, Gabriel, **De los proyectos de cooperación a los procesos de desarrollo**, Universidad Politécnica de Valencia, Doctorado,

JONES, Phillip, **Education, Poverty and the World Bank**, Sense Publishers, Rotterdam,

MARQUES, Teresa Sá, **Portugal na transição do século: Retratos e dinâmicas territoriais**, Afrontamento, Porto,

SANTOS, Boaventura de Sousa (coord.), **Globalização. Fatalidade ou Utopia?**, Afrontamento, Porto,

CAVALCANTE, Luiz, "**Produção Teórica em Economia Regional: Uma Proposta de Sistematização**", Revista brasileira de estudos regionais e urbanos, v. 02, p. 9-32,

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Multiculturalidade e Políticas Europeas**

Subject	Multiculturalidade e Políticas Europeas			
Code	V03M114V01209			
Study programme	Máster Universitario en Políticas Comunitarias e Cooperación Territorial pola Universidade de Minho (Portugal) e a Universidade de Vigo			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	1	2c
Teaching language				
Department				
Coordinator	Domínguez Castro, Luís			
Lecturers	Domínguez Castro, Luís Gonçalves Ribeiro, Rita Maria			
E-mail	dominguez@uvigo.es			
Web				
General description	Trátase dunha Unidade Curricular Opcional que articula dúas áreas disciplinares: a socioloxía e a antropoloxía que permite encadrar cientificamente I as temáticas dos procesos de identificación e diferenciación cultural no contexto europeo.			

Competencias de titulación

Code			
A4	Ser capaces de establecer estratexias acumulativas que permitan aproveitar os programas comunitarios como impulso para o desenvolvemento sostible do territorio, no marco dos respectivos Programas Operativos.		
A6	Ser capaces de analizar e interpretar as políticas comunitarias sectoriais.		
B1	Ter adquirido coñecementos avanzados e demostrado, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializado, unha comprensión detallada e fundamentada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo		
B3	Ser capaces de predecir e controlar a evolución de situacións complexas mediante o desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico/investigador, tecnolóxico ou profesional concreto, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolve a súa actividade		
B5	Saber valorar a importancia de fomentar a igualdade entre homes e mulleres en todos os ámbitos.		
B8	Saber valorar a importancia da solidariedade e da cohesión social e territorial como fonte de progreso e desenvolvemento.		

Competencias de materia

Expected results from this subject	Typology	Training and Learning Results
1. Comprender a complexidade dos procesos de identificación e diferenciación cultural	saber	A4 B1 B3 B5
2. Entender, de xeito global e articulado, as dinámicas e conflitos dentro do proceso de integración europea		A6 B1 B3 B8
3. Aplicar coñecementos a situacións concretas de procura e diagnóstico no marco da promoción do contacto entre culturas e do combate ás discriminacións sociais	saber facer	A4 B3 B5 B8

Contidos

Topic		
1. Identidades sociais e multiculturalidade	- Fronteiras: separación e contacto de culturas. - Hibridismo, mestizaxe e interculturalidade: na procura de novos paradigmas.	

2. Cidadanía e migracións en Europa	- O concepto de cidadanía na UE. - As políticas comúns migratorias e as súas limitacións.
3. As políticas europeas de diversidade cultural	- O diálogo intercultural na UE. - As políticas europeas de diversidade cultural.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Sesión maxistral	26	30	56
Resolución de problemas e/ou exercicios	26	50	76
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	16	18

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da asignatura
Resolución de problemas e/ou exercicios	Formulación, análise, resolución e debate de problemas ou exercicios relacionados coa temática da materia.

Atención personalizada

Methodologies	Description
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumnado recibirá as orientacións precisas para poder resolver con proveito os problemas e exercicios propostos.

Avaliación

	Description	Qualification
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumnado deberá resolver os problemas e exercicios propostos, coas orientacións necesarias.	60
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumnado deberá resolver os problemas e exercicios propostos.	40

Other comments on the Evaluation

Na segunda convocatoria o alumnado deberá enmendar, completar ou modificar os exercicios e/ou problemas propostos na primeira ou realizar outros novos.

Bibliografía. Fontes de información

- Barañano, A.; García, J.; Cátedra, M. & Devillard, M. J. (coord.), **Diccionario de Relaciones Interculturales. Diversidad y Globalización**, Editorial Complutense, Madrid,
- Silva, M-C. (ed.), **Nação e Estado. Entre o Global e o Local**, Afrontamento, Porto,
- Vale de Almeida, M., **Um Mar da Cor da Terra. Raça, Cultura e Política da Identidade**, Celta, Lisboa,
- Berezin, M., **Europe without borders : remapping territory, citizenship, and identity in a transnational age**, The Johns Hopkins University press, Baltimore,
- Ribeiro, M., **Identidade Europeia e Multiculturalismo**, Quarteto, Coimbra,

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Rexionalismo na Unión Europea**

Subject	Rexionalismo na Unión Europea			
Code	V03M114V01210			
Study programme	Máster Universitario en Políticas Comunitarias e Cooperación Territorial pola Universidade de Minho (Portugal) e a Universidade de Vigo			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	1	2c
Teaching language				
Department				
Coordinator	Domínguez Castro, Luís			
Lecturers	Domínguez Castro, Luís Lobo Fernandes, Luis Filipe			
E-mail	dominguez@uvigo.es			
Web				
General description	Aprofundar no coñecemento das abordaxes teóricas e conceptuais do Federalismo e do Rexionalismo na Unión Europea.			

Competencias de titulación

Code	
A5	Ter capacidade para coñecer o sistema institucional da UE e os seus procesos políticos.
A6	Ser capaces de analizar e interpretar as políticas comunitarias sectoriais.
B1	Ter adquirido coñecementos avanzados e demostrado, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializado, unha comprensión detallada e fundamentada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo
B4	Ser capaces de asumir a responsabilidade do seu propio desenvolvemento profesional e da súa especialización nun ou máis campos de estudo
B7	Ser capaces de apostar pola cooperación e polo diálogo intercultural entre os pobos.
B8	Saber valorar a importancia da solidariedade e da cohesión social e territorial como fonte de progreso e desenvolvemento.

Competencias de materia

Expected results from this subject	Typology	Training and Learning Results
1. Ser capaces de identificar os principais modelos de rexionalismo e federalismo dentro da UE	saber saber facer	A5 A6 B1 B4 B7
2. Ter capacidade para analizar as influencias mutuas entre federalismo, rexionalismo e proceso de construción europea	saber saber facer	A5 A6 B1 B8

Contidos

Topic	
1. Federalismo, Rexionalismo, Nacionalismo: abordaxes teóricas	- O federalismo nos países da UE. - O rexionalismo nos países da UE. - O nacionalismo nos países da UE.
2. O federalismo e o proceso de construción europea	- A pegada federalista nos inicios da construción europea. - A pegada federalista no sistema institucional da UE. - O federalismo na UE de hoxe.
3. O rexionalismo e o proceso de construción europea	- Os procesos de rexionalización e construción europea: vías paralelas. - A política rexional comunitaria e os rexionalismos. - As rexións como actores do proceso de toma de decisións na UE.

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Resolución de problemas e/ou exercicios	26	50	76
Sesión maxistral	26	30	56
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	16	18

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Resolución de problemas e/ou exercicios	Formulación, análise, resolución e debate dun problema ou exercicio relacionado coa temática da asignatura, por parte do alumnado.
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da asignatura

Atención personalizada	
Methodologies	Description
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumnado recibirá o asesoramento necesario, preferentemente a través da plataforma de teledocencia, para que poida adquirir as competencias e destrezas necesarias para a realización dos exercicios e/ou problemas.

Avaliación		
	Description	Qualification
Resolución de problemas e/ou exercicios	Probas que inclúen problemas ou casos a resolver. O alumnado deberá dar resposta á actividade suscitada, plasmando de xeito práctico, os coñecementos teóricos e prácticos da asignatura	60
Resolución de problemas e/ou exercicios	Formulación, análise, resolución dun problema ou exercicio, relacionado coa temática da asignatura, por parte do alumnado	40

Other comments on the Evaluation

Na segunda convocatoria o alumnado deberá completar ou enmendar os exercicios e/ou problemas pendentes da primeira convocatoria ou, no seu caso, realizar outros novos que lle sexan propostos.

Bibliografía. Fontes de información

Burges, P., **Federalism and the EU: building of Europe, 1950-2000**, Taylor & Francis, Ltd, London,

Karmis, D., **Theories of Federalism: a reader**, Saint Martin's Press, Saint Martin,

Karolewski, I. and Andrzej, M. (eds), **Nationalism and European Integration. The Need for new Theoretical and Empirical Insights**, The Continuum International Publishing, New York,

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Elaboración de Proyectos Comunitarios de Cooperación Territorial**

Subject	Elaboración de Proyectos Comunitarios de Cooperación Territorial			
Code	V03M114V01211			
Study programme	Máster Universitario en Políticas Comunitarias y Cooperación Territorial por la Universidad de Minho (Portugal) y la Universidad de Vigo			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	1	2c
Teaching language	Gallego			
Department	Dpto. Externo			
Coordinator	Moreira González, Anxo			
Lecturers	Carracedo Taboada, María Garrido Grela, Graciela González Panizo, Sabela López Lozano, María Ángeles Moreira González, Anxo Seoane Vilariño, David			
E-mail	otri9@uvigo.es			
Web				
General description	Conocimiento de los distintos programas comunitarios de Cooperación Territorial, y metodología de presentación y gestión de proyectos			

Competencias de titulación

Code	
A2	Saber elaborar y gestionar candidaturas a programas comunitarios
A3	Saber analizar las características, los logros y los déficits de la cooperación territorial promovida por la UE
A4	Ser capaces de establecer estrategias acumulativas que permitan aprovechar los programas comunitarios como impulso para el desarrollo sostenible del territorio, en el marco de los respectivos Programas Operativos.
B2	Saber aplicar e integrar sus conocimientos, la comprensión de estos, su fundamentación científica y sus capacidades de resolución de problemas en entornos nuevos y definidos de forma imprecisa, incluyendo contextos de carácter multidisciplinar tanto investigadores como profesionales altamente especializados
B7	Ser capaces de apostar por la cooperación y por el diálogo intercultural entre los pueblos.
B8	Saber valorar la importancia de la solidaridad y de la cohesión social y territorial como fuente de progreso y desarrollo

Competencias de materia

Expected results from this subject	Typology	Training and Learning Results
Identificar las diferentes fuentes de financiación de las Políticas de Cooperación Territorial Europeas	saber	A2 A3 B7 B8
Conocer la metodología para presentar proyectos a las diferentes fuentes de financiación de las Políticas de Cooperación	saber hacer	A2 A3 A4 B8
Ser capaces de identificar y analizar la complementariedad de diferentes líneas de financiación para obtener los resultados deseados en cooperación territorial	saber hacer	A2 A3 A4 B2 B7

Contenidos

Topic

Introducción a la elaboración de proyectos comunitarios: conceptos básicos.	Definiciones: proyecto, objetivos, planificación
Identificación de programas y financiación relevante para los proyectos: los fondos comunitarios	Mapa de programas
Fuentes de información y documentación europeas.	Herramientas y metodología comunitaria de los proyectos
Elaboración de una propuesta de proyecto comunitario de cooperación territorial	Bases de las convocatorias comunitarias: programas operativos, convocatorias, guías de solicitud
El proceso de formalización de una solicitud	idea de creación del proyecto, organización del consorcio, estrategias de partenariado, formalización de acuerdos de cooperación, criterios de selección, planificación del proyecto.
Aspectos financieros	Diseño de presupuestos.
Simulación de participación en una convocatoria comunitaria de cooperación territorial	Práctica

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Estudio de casos/análisis de situaciones	4	0	4
Actividades introductorias	2	0	2
Presentaciones/exposiciones	4	0	4
Trabajos de aula	6	0	6
Prácticas autónomas a través de TIC	0	16	16
Resolución de problemas y/o ejercicios de forma autónoma	0	98	98
Sesión magistral	16	0	16
Pruebas de tipo test	0	2	2
Estudio de casos/análisis de situaciones	0	2	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodologías

	Description
Estudio de casos/análisis de situaciones	Estudio de diferentes propuestas de proyectos de situaciones
Actividades introductorias	Repaso histórico de la Cooperación Territorial
Presentaciones/exposiciones	Presentación de trabajos de los alumnos
Trabajos de aula	Trabajo en grupos
Prácticas autónomas a través de TIC	Ejercicios a través de la plataforma FAITIC
Resolución de problemas y/o ejercicios de forma autónoma	Estudio de documentación y metodologías
Sesión magistral	Explicación del profesor

Atención personalizada

Methodologies Description

Sesión magistral	A disposición de los alumnos, a través de los foros de debate de la plataforma FAITIC y del e-mail

Evaluación

	Description	Qualification
Prácticas autónomas a través de TIC	Ejercicios a través de la plataforma FAITIC	25
Pruebas de tipo test	A través de la plataforma	50
Estudio de casos/análisis de situaciones	A través de la plataforma	25

Other comments on the Evaluation

En la segunda convocatoria el alumnado deberá enmendar, completar o modificar los ejercicios y/o problemas propuestos en la primera o realizar otros nuevos.

Fuentes de información

<http://www.poctep.eu/index0.htm>,
http://ec.europa.eu/dgs/regional_policy/index_es.htm,
www.coop-atlantico.com,
<http://www.interreg4c.net/>,
<http://www.interreg-sudoe.eu/ESP>,

Recomendaciones

IDENTIFYING DATA**Elaboración de Proyectos Comunitarios de I+D**

Subject	Elaboración de Proyectos Comunitarios de I+D			
Code	V03M114V01212			
Study programme	Máster Universitario en Políticas Comunitarias y Cooperación Territorial por la Universidad de Minho (Portugal) y la Universidad de Vigo			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	1	2c
Teaching language	Gallego			
Department	Dpto. Externo			
Coordinator	Moreira González, Anxo			
Lecturers	González Panizo, Sabela Moreira González, Anxo Pazos González, María Dolores			
E-mail	otri9@uvigo.es			
Web				
General description	Conocimiento del principal programa de I+D comunitario (Programa Marco) y de cómo presentar solicitudes exitosas			

Competencias de titulación

Code			
A2	Saber elaborar y gestionar candidaturas a programas comunitarios		
A3	Saber analizar las características, los logros y los déficits de la cooperación territorial promovida por la UE		
A4	Ser capaces de establecer estrategias acumulativas que permitan aprovechar los programas comunitarios como impulso para el desarrollo sostenible del territorio, en el marco de los respectivos Programas Operativos.		
B2	Saber aplicar e integrar sus conocimientos, la comprensión de estos, su fundamentación científica y sus capacidades de resolución de problemas en entornos nuevos y definidos de forma imprecisa, incluyendo contextos de carácter multidisciplinar tanto investigadores como profesionales altamente especializados		
B7	Ser capaces de apostar por la cooperación y por el diálogo intercultural entre los pueblos.		
B8	Saber valorar la importancia de la solidaridad y de la cohesión social y territorial como fuente de progreso y desarrollo		

Competencias de materia

Expected results from this subject	Typology	Training and Learning Results
Identificar las diferentes fuentes de financiación de las Políticas de I+D Europeas	saber	A2 A3 B7 B8
Conocer la metodología para presentar proyectos a las diferentes fuentes de financiación de las Políticas de I+D Europeas	saber hacer	A2 A3 A4 B8
Ser capaces de identificar y analizar la complementariedad de diferentes líneas de financiación para obtener los resultados deseados en I+D+i	saber hacer	A2 A3 A4 B2 B7

Contenidos

Topic		
Programas Comunitarios de I+D+i	Programa Marco, CIP, Horizon 2020	
Elaboración de una propuesta de proyecto comunitario de I+D	Bases de las convocatorias comunitarias: decision, call for proposals, application, guide for applicants, submission procedure	

El proceso de formalización de una solicitud	Idea de creación del proyecto, organización del consorcio, estrategias de partenariado, formalización de acuerdos de cooperación, criterios de selección, planificación del proyecto.
Aspectos financieros	Diseño de presupuestos.
Simulación de participación en una convocatoria comunitaria	Presentación de una propuesta de proyecto al Programa Horizon2020

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Estudio de casos/análisis de situaciones	4	0	4
Actividades introductorias	2	0	2
Presentaciones/exposiciones	4	0	4
Trabajos de aula	6	0	6
Prácticas autónomas a través de TIC	0	16	16
Resolución de problemas y/o ejercicios de forma autónoma	0	98	98
Sesión magistral	16	0	16
Pruebas de tipo test	0	2	2
Estudio de casos/análisis de situaciones	0	2	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodologías

	Description
Estudio de casos/análisis de situaciones	Estudio de diferentes propuestas de proyectos
Actividades introductorias	Repaso histórico de la Política Comunitaria de I+D+i y los diferentes Programas Marco
Presentaciones/exposiciones	Presentación de trabajos de los alumnos
Trabajos de aula	Trabajo en grupos
Prácticas autónomas a través de TIC	Ejercicios a través de la plataforma FAITIC
Resolución de problemas y/o ejercicios de forma autónoma	Estudio de documentación y metodologías
Sesión magistral	Explicación del profesor

Atención personalizada

Methodologies Description

Sesión magistral A disposición de los alumnos, a través de los foros de debate de la plataforma FAITIC y del e-mail.

Evaluación

	Description	Qualification
Prácticas autónomas a través de TIC	Ejercicios a través de la plataforma FAITIC	25
Pruebas de tipo test	A través de la plataforma	50
Estudio de casos/análisis de situaciones	A través de la plataforma	25

Other comments on the Evaluation

En la segunda convocatoria el alumnado deberá enmendar, completar o modificar los ejercicios y/o problemas propuestos en la primera o realizar otros nuevos.

Fuentes de información

http://europa.eu/index_es.htm,

http://cordis.europa.eu/home_es.html,

<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/home>,

<http://www.cdti.es/index.asp?MP=7&MS=39&MN=3>,

Recomendaciones

IDENTIFYING DATA**Gestión de Proyectos Comunitarios y Explotación de Resultados**

Subject	Gestión de Proyectos Comunitarios y Explotación de Resultados			
Code	V03M114V01213			
Study programme	Máster Universitario en Políticas Comunitarias y Cooperación Territorial por la Universidad de Minho (Portugal) y la Universidad de Vigo			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Optional	1	2c
Teaching language	Gallego			
Department	Dpto. Externo			
Coordinator	Moreira González, Anxo			
Lecturers	Cacheiro Martínez, Martín González Panizo, Sabela Moreira González, Anxo			
E-mail	otri9@uvigo.es			
Web				
General description	Conocimiento de herramientas y metodología de gestión de proyectos comunitarios y de explotación de resultados			

Competencias de titulación

Code			
A2	Saber elaborar y gestionar candidaturas a programas comunitarios		
A3	Saber analizar las características, los logros y los déficits de la cooperación territorial promovida por la UE		
A4	Ser capaces de establecer estrategias acumulativas que permitan aprovechar los programas comunitarios como impulso para el desarrollo sostenible del territorio, en el marco de los respectivos Programas Operativos.		
B2	Saber aplicar e integrar sus conocimientos, la comprensión de estos, su fundamentación científica y sus capacidades de resolución de problemas en entornos nuevos y definidos de forma imprecisa, incluyendo contextos de carácter multidisciplinar tanto investigadores como profesionales altamente especializados		
B7	Ser capaces de apostar por la cooperación y por el diálogo intercultural entre los pueblos.		
B8	Saber valorar la importancia de la solidaridad y de la cohesión social y territorial como fuente de progreso y desarrollo		

Competencias de materia

Expected results from this subject	Typology	Training and Learning Results
Conocer las herramientas básicas para la gestión de proyectos	saber	A2 B2
Conocer las metodologías básicas para la valorización de resultados	saber saber hacer	A4 B2 B7 B8
Ser capaces de identificar, valorizar y transferir los resultados de los proyectos para su explotación	saber hacer	A2 A3

Contenidos

Topic		
Desarrollo, gestión y coordinación de los proyectos concedidos:	Aprobación del proyecto, firma de acuerdos y reparto de tareas, planificación de la ejecución, funciones del coordinador, herramientas de gestión y sesiones informativas para los coordinadores, diálogo con los responsables comunitarios, reuniones de los socios.	
Convenios financieros de los proyectos y gestión de los fondos	Ejecución financiera	

Control y seguimiento de los proyectos	Evaluación oficial, evaluación por expertos, mecanismos de corrección de desviaciones, informes intermedios y finales.
Explotación de resultados de los proyectos	Valorización y puesta en mercado
Simulación de participación en una reunión de proyecto	Proyecto de Cooperación Territorial o de I+D

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Estudio de casos/análisis de situaciones	4	0	4
Presentaciones/exposiciones	4	0	4
Trabajos de aula	8	0	8
Prácticas autónomas a través de TIC	0	16	16
Resolución de problemas y/o ejercicios de forma autónoma	0	98	98
Sesión magistral	16	0	16
Pruebas de tipo test	0	2	2
Estudio de casos/análisis de situaciones	0	2	2

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodologías

	Description
Estudio de casos/análisis de situaciones	Estudio de diferentes formas de organización de proyectos
Presentaciones/exposiciones	Presentación de trabajos de los alumnos y de metodologías de gestión
Trabajos de aula	Trabajo en grupos
Prácticas autónomas a través de TIC	Ejercicios a través de la plataforma FAITIC
Resolución de problemas y/o ejercicios de forma autónoma	Estudio de documentación y metodologías
Sesión magistral	Explicación del profesor

Atención personalizada

Methodologies Description

Sesión magistral	A disposición de los alumnos, a través de los foros de debate de la plataforma FAITIC y del e-mail.

Evaluación

	Description	Qualification
Prácticas autónomas a través de TIC	Ejercicios a través de la plataforma FAITIC	25
Pruebas de tipo test	A través de la plataforma	50
Estudio de casos/análisis de situaciones	A través de la plataforma	25

Other comments on the Evaluation

En la segunda convocatoria el alumnado deberá enmendar, completar o modificar los ejercicios y/o problemas propuestos en la primera o realizar otros nuevos.

Fuentes de información

http://cordis.europa.eu/home_es.html,
<http://ec.europa.eu/research/participants/portal/page/home>,
<https://www.iprhelphdesk.eu/home>,
<http://www.oepm.es/es/index.html>,

Recomendaciones

IDENTIFYING DATA**Prácticas en Empresas e/ou Institucións**

Subject	Prácticas en Empresas e/ou Institucións			
Code	V03M114V01214			
Study programme	Máster Universitario en Políticas Comunitarias e Cooperación Territorial pola Universidade de Minho (Portugal) e a Universidade de Vigo			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	1	2c
Teaching language				
Department				
Coordinator	Quintas Corredoira, María de los Ángeles			
Lecturers	Caballero Fernández, Gloria Quintas Corredoira, María de los Ángeles			
E-mail	quintas@uvigo.es			
Web				
General description	Un Máster profesionalizante necesita ofertar ao seu alumnado a posibilidade de coñecer a realidade laboral dos perfís profesionais que procura. Neste sentido, esta materia ven cubrir este importantísimo oco mediante a inmersión no traballo cotiá de institucións e empresas relacionadas coa elaboración e xestión de programas comunitarias			

Competencias de titulación

Code				
A1	Saber afondar na realidade social, económica, administrativa e cultural da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal			
A2	Saber elaborar e xestionar candidaturas a programas comunitarios			
A3	Saber analizar as características, os logros e os déficits da cooperación territorial promovida pola UE			
A4	Ser capaces de establecer estratexias acumulativas que permitan aproveitar os programas comunitarios como impulso para o desenvolvemento sostible do territorio, no marco dos respectivos Programas Operativos.			
A5	Ter capacidade para coñecer o sistema institucional da UE e os seus procesos políticos.			
A6	Ser capaces de analizar e interpretar as políticas comunitarias sectoriais.			
B1	Ter adquirido coñecementos avanzados e demostrado, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializado, unha comprensión detallada e fundamentada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo			
B2	Saber aplicar e integrar os seus coñecementos, a comprensión destes, a súa fundamentación científica e as súas capacidades de resolución de problemas en entornos novos e definidos de forma imprecisa, incluíndo contextos de carácter multidisciplinar tanto investigadores como profesionais altamente especializados			
B3	Ser capaces de predecir e controlar a evolución de situacións complexas mediante o desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico/investigador, tecnolóxico ou profesional concreto, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolve a súa actividade			
B4	Ser capaces de asumir a responsabilidade do seu propio desenvolvemento profesional e da súa especialización nun ou máis campos de estudo			
B5	Saber valorar a importancia de fomentar a igualdade entre homes e mulleres en todos os ámbitos.			
B6	Ter capacidade para traballar polos valores democráticos e polos valores da paz			
B7	Ser capaces de apostar pola cooperación e polo diálogo intercultural entre os pobos.			
B8	Saber valorar a importancia da solidariedade e da cohesión social e territorial como fonte de progreso e desenvolvemento.			

Competencias de materia

Expected results from this subject	Typology	Training and Learning Results

Ter capacidade para coñecer o funcionamento das empresas/institucións que traballan no marco das políticas comunitarias e da cooperación territorial.	saber saber facer Saber estar / ser	A1 A2 A3 A4 A5 A6 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8
Saber situar nun marco real os contidos adquiridos durante o máster.	saber saber facer Saber estar / ser	A1 A2 A3 A4 A5 A6 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8
Ter capacidade para completar os coñecementos, habilidades e destrezas adquiridas no máster, con aquelas outras que, pola súa natureza e características, requiren medios e estruturas de traballo que só danse nos contextos da realidade laboral.	saber facer	A1 A2 B1 B2
Saber resolver problemas relacionados co desenvolvemento da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal e coa elaboración de candidaturas concretas.	saber facer	A1 A2 A3 A4 A5 A6 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8

Contidos

Topic

PRACTICA NUNHA EMPRESA OU INSTITUCIÓN CON PRACTICA NUNHA EMPRESA OU INSTITUCIÓN CON EXPERIENCIA EN EXPERIENCIA EN PROGRAMAS COMUNITARIOS PROGRAMAS COMUNITARIOS

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Outros	0	65	65
Prácticas externas	60	0	60
Informes/memorias de prácticas externas ou prácticum	0	25	25

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Outros	Traballo autónomo do alumno para preparar as prácticas
Prácticas externas	Titorías co responsable da empresa/institución, os cales supervisan o traballo do alumno, danlle o apoio necesario e a orientación para a súa integración á realidade do mundo laboral.

Atención personalizada

Methodologies	Description

Prácticas externas	Durante o desenvolvemento das prácticas tanto o titor da institución como a titora académica atenderán personalmente as dúbidas dos alumnos

Avaliación

	Description	Qualification
Prácticas externas	Informe de avaliación dos titores nos que se valorará o grao de implicación e de aproveitamento das prácticas por parte de alumno	60%
Informes/memorias de prácticas externas ou prácticum	Memoria feita polo alumno no que describe as actividades realizadas nas prácticas	40%

Other comments on the Evaluation

Na segunda convocatoria o alumado deberá completar os aspectos da avaliación non elaborados na primeira.

Bibliografía. Fontes de información

http://europa.eu/index_es.htm,

http://cordis.europa.eu/home_es.html,

<http://www.poctep.eu/index0.htm>,

http://ec.europa.eu/dgs/regional_policy/index_es.htm,

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Traballo Fin de Máster**

Subject	Traballo Fin de Máster			
Code	V03M114V01215			
Study programme	Máster Universitario en Políticas Comunitarias e Cooperación Territorial pola Universidade de Minho (Portugal) e a Universidade de Vigo			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	6	Mandatory	1	2c
Teaching language				
Department				
Coordinator	Domínguez Castro, Luís			
Lecturers	Domínguez Castro, Luís Garea Oya, Eva			
E-mail	dominguez@uvigo.es			
Web				
General description	Esta materia debe condensar boa parte dos aproveitamentos en coñecementos, destrezas e habilidades adquiridos polo alumnado ao longo do Máster. É, sen dúbida, a materia de aprendizaxe máis autónoma de todo o programa			

Competencias de titulación

Code			
A1	Saber afondar na realidade social, económica, administrativa e cultural da Eurorrexión Galicia-Norte de Portugal		
A2	Saber elaborar e xestionar candidaturas a programas comunitarios		
A4	Ser capaces de establecer estratexias acumulativas que permitan aproveitar os programas comunitarios como impulso para o desenvolvemento sostible do territorio, no marco dos respectivos Programas Operativos.		
A6	Ser capaces de analizar e interpretar as políticas comunitarias sectoriais.		
B1	Ter adquirido coñecementos avanzados e demostrado, nun contexto de investigación científica e tecnolóxica ou altamente especializado, unha comprensión detallada e fundamentada dos aspectos teóricos e prácticos e da metodoloxía de traballo nun ou máis campos de estudo		
B2	Saber aplicar e integrar os seus coñecementos, a comprensión destes, a súa fundamentación científica e as súas capacidades de resolución de problemas en entornos novos e definidos de forma imprecisa, incluíndo contextos de carácter multidisciplinar tanto investigadores como profesionais altamente especializados		
B3	Ser capaces de predecir e controlar a evolución de situacións complexas mediante o desenvolvemento de novas e innovadoras metodoloxías de traballo adaptadas ao ámbito científico/investigador, tecnolóxico ou profesional concreto, en xeral multidisciplinar, no que se desenvolve a súa actividade		
B4	Ser capaces de asumir a responsabilidade do seu propio desenvolvemento profesional e da súa especialización nun ou máis campos de estudo		
B5	Saber valorar a importancia de fomentar a igualdade entre homes e mulleres en todos os ámbitos.		
B6	Ter capacidade para traballar polos valores democráticos e polos valores da paz		
B7	Ser capaces de apostar pola cooperación e polo diálogo intercultural entre os pobos.		
B8	Saber valorar a importancia da solidariedade e da cohesión social e territorial como fonte de progreso e desenvolvemento.		

Competencias de materia

Expected results from this subject	Typology	Training and Learning Results
Ter capacidade para procesar información relevante en contextos multidisciplinares	saber facer	A1 A2 A6 B1 B4 B5 B6

Saber comunicar información en contextos multidisciplinares a públicos expertos e non expertos	saber facer	A2 B2 B3 B7 B8
Ter capacidade para a resolución de problemas	saber facer	A2 B2 B4 B5 B7 B8
Saber elaborar unha candidatura para proxectos comunitarios	saber facer	A2 A4 B2 B4 B8

Contidos

Topic

1. Elaboración dunha candidatura para proxectos comunitarios dentro dun programa de cooperación territorial ou de I+D	Elaboración dunha candidatura para proxectos comunitarios dentro dun programa de cooperación territorial ou de I+D

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Prácticas autónomas a través de TIC	22	50	72
Sesión maxistral	6	0	6
Traballos e proxectos	2	70	72

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Prácticas autónomas a través de TIC	Aplicación a nivel práctico da teoría do programa nun contexto determinado. Exercicios prácticos de autoavaliación a través das TIC.
Sesión maxistral	Exposición dos contidos da materia

Atención personalizada

Methodologies	Description
Prácticas autónomas a través de TIC	O alumnado recibirá resposta as dúbidas e comentarios que lle vaian xurdindo ao longo da elaboración do traballo fin de carreira, así como o placet para a súa defensa
Tests	Description
Traballos e proxectos	O alumnado recibirá resposta as dúbidas e comentarios que lle vaian xurdindo ao longo da elaboración do traballo fin de carreira, así como o placet para a súa defensa

Avaliación

	Description	Qualification
Traballos e proxectos	O alumnado presentará, diante dun tribunal de tres membros, unha candidatura a un programa comunitario de cooperación territorial ou de I+D	100

Other comments on the Evaluation

Na segunda convocatoria o alumnado presentará, diante dun tribunal de tres membros, unha candidatura a un programa comunitario de cooperación territorial ou de I+D

Bibliografía. Fontes de información

www.coop-atlantico.com,
<http://www.interreg4c.net/>,
<http://www.interreg-sudoe.eu/ESP>,
<http://www.poctep.eu/index0.htm>,
http://cordis.europa.eu/home_es.html,
http://europa.eu/index_es.htm,

